

Ratingul transparenței acționarilor băncilor din Moldova

Ediția nr.3 - iulie 2016

Autori: Natan Garștea
Dumitru Pîntea

Notă de limitare a responsabilității

Kingdom of the Netherlands

Acest document este publicat de Centrul Analitic Independent Expert-Grup cu suportul financiar oferit de Ambasada Olandei de la București. Opiniile din acest document aparțin autorilor și nu reflectă opinia donatorilor.

Despre publicația ”Ratingul transparenței acționarilor băncilor din Moldova”

Ratingul transparenței acționarilor băncilor din Moldova este o publicație bi-anuală elaborată de către EXPERT-GRUP, scopul căreia este de a oferi publicului larg o sursă credibilă de informație privind gradul de transparență a acționarilor bancari și, în așa mod, de a responsabiliza băncile în procesul de îmbunătățire a transparenței acționariatelor. Totodată evaluarea dată reprezintă opinia autorilor, iar ratingul poate fi privit ca o percepție asupra acționariatului unei bănci în baza informațiilor publice. Mai mult ca atât, ratingul nu reflectă nivelul de solvabilitate a instituțiilor bancare și nici indicatorii de rentabilitate și profitabilitate, respectiv nu este un indicator pentru adoptarea deciziilor de plasare a economiilor sau atragere a finanțărilor.

Cuprins

Noțiuni.....	7
Metodologia de calcul a ratingului	7
Criteriile utilizate	7
Criteriu de validare a acționarilor:	7
Criterii cu trei trepte de notare:	7
Criterii cu două trepte de notare:	7
Formula de calcul al ratingului	8
Scara ratingului transparenței bancare	8
Criteriile de evaluare și aplicarea acestora.....	9
Coeficientul de ajustare.....	14
Sursele informațiilor utilizate	14
Ratingul transparenței acționarilor băncilor la situația din iulie 2016.....	15

Note de principiu

Determinarea unor aspecte ale transparenței acționariatului unei bănci reprezintă evaluarea fiecărui acționar în parte, în raport cu ponderea pe care acesta o deține în capitalul social. Evaluarea respectivă s-a bazat pe anumite criterii teoretice care caracterizează nivelul de transparență a acționarului.

Metodologia ratingului și criteriile incluse reprezintă opinia autorilor asupra elementelor esențiale ce caracterizează transparența acționarilor băncii, iar ratingul poate fi privit ca o percepție asupra acționariatului unei bănci în baza informației publice. Totodată, evaluarea dată reprezintă rezultatul aplicării metodologiei sus menționate.

Astfel, încurajăm atât băncile comerciale cât și acționarii bancari, să publice informații suplimentare care ar putea completa datele de care dispunem la moment în baza informațiilor de pe paginile web ale instituțiilor bancare.

Ratingul nu reflectă nivelul de solvabilitate a instituțiilor bancare și nici indicatorii de rentabilitate și profitabilitate, respectiv nu este un indicator pentru adoptarea deciziilor de plasare a economiilor sau atragere a finanțărilor.

Introducere

La nivel mondial, nevoia existenței unor instituții financiare ce sunt gestionate într-un mod transparent, prudențial și onest a devenit de mare actualitate în ultimii ani ca urmare a crizei financiare severe care a izbucnit în anul 2008. Drept urmare a fost lansat un proces de elaborare a criteriilor de compatibilitate pentru persoanele care dețin poziții-cheie în cadrul instituțiilor financiare, atât la nivel internațional cât și național.

Mai multe inițiative ale organismelor europene de supraveghere bancară au condus între timp la elaborarea unor documente de politici privind criteriile și modalitatea de reglementare ce trebuie pusă în aplicare la nivel național în materie de transparență și calitate a acțiunilor precum și altor persoane cu funcții cheie. Practic toate țările supervizate de Autoritatea Bancară Europeană (EBA)¹, precum și a altor state cu un sistem financiar dezvoltat, au elaborat sau sunt în proces de elaborare de acte normative ce transpun criteriile „fit&proper” în materie de transparență, reputație și calitate financiară². Mai mult decât atât, Comitetul Basel pentru Supraveghere Bancară³ în rapoartele și normele ce însoțesc setul de măsuri Basel III⁴ prezintă necesitatea actualizării și extinderii principiilor și criteriilor “fit&proper” pentru a cuprinde cele mai bune practici în domeniul guvernării corporative. Totodată, aceste norme includ elemente de orientare cu privire la instrumentele necesare pentru supravegherea adecvată a instituțiilor financiare.

La nivelul Uniunii Europene, începând cu anul 2014 a intrat în vigoare ansamblul de norme „CRD IV” (Capital requirements regulation and directive) compus din:

(i) Regulamentul nr. 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012;

(ii) Directiva 2013/36/UE cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.

Aceste 2 norme reprezintă cadrul normativ, folosit actual în sfera supravegherii bancare și care conține cerințele privind aplicarea principiilor și elementelor testului “fit&proper”. De menționat este că respectivul pachet de legi face parte și din legislația care urmează a fi transpusă în cadrul

¹ EBA a fost înființată la 1 ianuarie 2011. Ea a înlocuit Comitetul european al inspectorilor bancari (CEBS) și are un rol mai important în cadrul reglementării și al supravegherii prudențiale, precum și în procesul legislativ la nivelul Uniunii Europene

² EBA a publicat în noiembrie 2012 documentul “Guidelines on the assessment of the suitability of members of the management body and key function holders” (EBA/GL/2012/06), ghid ce descrie criteriile minime pentru evaluarea adecvării membrilor organelor de conducere și deținătorii de funcții-cheie în cadrul instituțiilor financiare.

³ Comitetul Basel de Supraveghere Bancară (Basel Committee on Banking Supervision) sau Comitetul Basel, cum este numit în țara noastră oferă un forum pentru cooperarea privind problemele de supraveghere bancară. În ultimii ani, a devenit tot mai mult o entitate de stabilire a standardelor în toate aspectele supravegherii bancare, inclusiv structura de reglare a capitalului.

⁴ Basel Committee on Banking Supervision “Principles for the Supervision of Financial Conglomerates”, September 2012 <http://www.bis.org/publ/joint29.pdf>

Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a acestuia.

Una din principalele vulnerabilități ale multor bănci moldovenești, cu amprentă puternică asupra economiei naționale, ține de transparența și calitatea scăzută a acționarilor. De multe ori, aceasta problemă a subminat guvernanta corporativă ale instituțiilor bancare, fapt ce s-a soldat cu acumularea de active toxice în sistem și chiar falimentarea a 3 bănci importante în 2015 (Banca de Economii, Banca Socială și Unibank). Prin urmare, în vederea soluționării crizei bancare actuale din Republica Moldova, este absolut necesară sporirea transparenței și calității acționarilor bancari. În acest sens, sunt necesare acțiuni, atât din partea BNM, cât și din partea băncilor comerciale. Nu în ultimul rând, sporirea transparenței acționarilor bancari și prezentarea beneficiarilor finali reali este și una din recomandările și condițiile Fondului Monetar Internațional în vederea reformării calitative a sectorului bancar autohton și semnării unui potențial memorandum. La rândul său, de acest memorandum depinde deblocarea asistenței bugetare externe din partea celorlalți parteneri de dezvoltare. De asemenea, considerăm că sporirea transparenței acționarilor bancari este, evident, prerogativa primordială a BNM, însă aceasta nu va fi posibil fără motivarea mai puternică a băncilor pentru acest proces.

Prezentul raport cuprinde o analiză detaliată a acționarilor băncilor comerciale din Republica Moldova, în baza căreia este elaborat un rating al transparenței. Astfel, scopul acestui raport este de a oferi publicului larg o sursă credibilă de informație privind gradul de transparență a acționarilor bancari și, în așa mod, de a responsabiliza băncile în procesul de îmbunătățire a transparenței acționariatelor. La determinarea ratingului transparenței acționarilor, pentru fiecare acționar a fost calculat un scor al transparenței. Scorul respectiv implică aprecierea, unor factori ce se referă direct la disponibilitatea informației despre acționari, competențele profesionale, durata deținerii acțiunilor, etc. Scorul fiecărui acționar este ponderat cu cota de participare a acestuia în capitalul băncii. În baza sumei scorurilor acționarilor, corectată cu un coeficient de ajustare, se determină poziția băncii pe scara ratingului transparenței bancare (*vezi formula de calcul din compartimentul Metodologia de calcul al ratingului*).

În același timp, o parte importantă din criteriile care definesc transparența acționarilor nu poate fi controlată de către băncile comerciale, fiind imposibilă influențarea directă a lor de către bancă. Din acest motiv, rezultatele obținute în urma aplicării acestei metodologii se referă strict la structura acționarială și la transparența acționarilor, și nu urmează a fi aplicate propriu-zis băncilor.

Totodată evaluarea dată reprezintă opinia autorilor, iar ratingul poate fi privit ca o percepție asupra acționariatului unei bănci în baza informațiilor publice. De asemenea, încurajăm acționarii bancari să publice informații suplimentare care ar putea completa datele prezentate la moment pe paginile web ale instituțiilor bancare. Mai mult ca atât, ratingul nu reflectă nivelul de solvabilitate a instituțiilor bancare și nici indicatorii de rentabilitate și profitabilitate.

Noțiuni

Transparența: în contextul prezentului raport și ținând cont de specificul activității bancare "*transparența*" este o caracteristică ce derivă din standardele internaționale privind calificarea "fit&proper", incluzând criterii ce se referă la gradul de transparență al acționarului și unele criterii ce țin de aspecte de calitate a acestuia. Evaluarea transparenței unui acționar va lua în considerare forma organizatorico-juridică a acționarului și amplasarea acestuia și specificul activității acestuia, durata deținerii acțiunilor și existența informațiilor despre acționar pe site-ul băncii și în alte surse și expunerea sa politică.

Entitate financiară internațională: bancă, fond de investiții, companie de asigurări, altă instituție financiară, transnațională sau străină, care este supusă reglementării și controlului de către organismele de reglementare financiară internaționale sau în țara lor de origine.

Informație relevantă: în contextul Ratingului transparenței acționarilor băncii, drept informație relevantă despre acționari este considerată informația despre activitatea curentă a acționarului, istoricul acestuia, domeniile de activitate, competențele lui, etc.

Metodologia de calcul a ratingului

Criteriile utilizate

La calcularea scorului individual al acționarilor, este utilizat un criteriu de validare a acționarilor, 5 criterii cu trei trepte de notare și 3 criterii cu două trepte de notare.

Criteriu de validare a acționarilor:

1. Acționarul nu este validat în cazul dacă este întrunită una din condițiile următoare:
 - i. acțiunile au fost dobândite cu încălcarea normelor legale;
 - ii. acțiunile sunt deținute prin intermediul persoanelor interpușe;
 - iii. față de acționari au fost întreprinse măsuri de blocare / limitare a dreptului de vot din partea BNM;

Criterii cu trei trepte de notare:

2. Forma organizatorico-juridică și amplasarea acționarului;
3. Tipul jurisdicției de origine a acționarului;
4. Specificul activității și competențele profesionale;
5. Durata deținerii acțiunilor;
6. Accesibilitatea informației despre acționari în alte surse;

Criterii cu două trepte de notare:

7. Expunerea politică;
8. Dezvăluirea de către bancă a informației suplimentare despre acționar.

În rating este luată în calcul doar informația privind acționarii incluși în informația dezvăluită de bancă în anexa 6 la Regulamentul cu privire la dezvăluirea de către băncile din Republica Moldova a informației aferente activităților lor.

Formula de calcul al ratingului

Formula de calcul al ratingului agregat al băncii este următoarea:

$$R = k \times \frac{\sum_{i=1}^n (r_i \times q_i)}{\sum_{i=1}^n q_i};$$

Unde:

R – ratingul agregat al transparenței acționarilor băncii;

k – coeficientul de ajustare;

n – numărul de acționari incluși în calcul;

r_i – scorul individual al transparenței fiecărui acționar, calculat în funcție de criteriile indicate mai sus;

q_i – cota din capitalul băncii deținută de acționarul respectiv, în conformitate cu rapoartele băncii.

Scara ratingului transparenței bancare

În baza valorilor obținute în urma calcului ratingului agregat al băncii, se determină poziția băncii în scara ratingurilor transparenței bancare. Scara ratingurilor este neliniară și permite aranjarea rezultatelor în cinci grupuri valorice, după cum urmează:

Valoarea ratingului	Scara	Interpretarea
Valori între 0 și 3	★	Nivel foarte scăzut de transparență, marea majoritate a acțiunilor sunt deținute de persoane despre care nu există informație sau care intră în categoriile de risc, sau banca nu a dezvăluit informația despre acționari în conformitate cu prevederile legislației sau a comis erori în informația dezvăluită.
Valori între 3 (inclusiv) și 6	★★	Nivel scăzut de transparență, o cotă semnificativă de acțiuni este deținută de persoane despre care există puține informații sau care intră în categoriile de risc, sau banca a comis erori în informația dezvăluită.
Valori între 6 (inclusiv) și 9	★★★	Nivel mediu de transparență, despre unii acționari există puțină informație publică sau ei nimeresc în unele grupuri de risc.
Valori între 9 (inclusiv) și 12	★★★★	Nivel înalt de transparență, există un volum semnificativ de informație despre majoritatea acționarilor băncii.
Valori mai mari de 12 (inclusiv)	★★★★★	Transparență foarte înaltă, despre marea majoritate a acționarilor există volume mari de

		informații publice care confirmă calitatea și valoarea lor pentru bancă.
--	--	--

Criteriile de evaluare și aplicarea acestora

Atribuirea scorurilor individuale pentru fiecare acționar se efectuează după următoarea procedură:

Criteriul 1: Acțiunile au fost dobândite cu încălcarea normelor legale, sunt deținute prin intermediul unor persoane interpușe sau față de acționari au fost întreprinse măsuri de blocare/limitare a dreptului de vot de către BNM.

Esența

Acest criteriu stabilește existența unor încălcări a legislației la obținerea acțiunilor, cazurile de disimulare a beneficiarului real și situațiile când Banca Națională a Moldovei, în baza informațiilor deținute de ea, a întreprins măsuri de blocare/limitare a dreptului de vot al acționarului respectiv. Totodată, considerăm că beneficiarul final este disimulat dacă beneficiarul declarat este proprietar nominal sau este angajat al unei companii ce are drept activitate fondarea și administrarea de companii, inclusiv cu disimularea proprietarilor.

Atribuirea notelor

În cazul întrunirii cel puțin a uneia din situațiile prevăzute de acest criteriu, acționarul primește nota 0 per total și nu se efectuează atribuirea notelor pentru alte criterii. În cazul dacă situațiile prevăzute de prezentul criteriu nu se întrunesc, se purcede la notarea acționarului în conformitate cu alte criterii.

Sursele de informație

Pentru stabilirea corespunderii acestui criteriu, se utilizează informațiile din Hotărârile Consiliului de administrare a BNM, deciziile instanței de judecată, concluziile auditorilor băncilor și informația publică despre beneficiari.

Criteriul 2: Forma organizatorico-juridică și amplasarea acționarului;

Esența

Acest criteriu stabilește tipul acționarului (persoană fizică, juridică sau grup financiar internațional) și amplasarea acestuia (autohton sau străin). Entitățile financiare internaționale sunt considerate drept entități cu un grad sporit de transparență și responsabilitate juridică. Persoanele fizice și juridice autohtone activează în câmpul legal al Republicii Moldova și sunt susceptibile răspunderii prevăzute de legislația națională. Persoanele fizice și juridice străine se află în afara

câmpului legal național și este mai dificilă atragerea la răspundere în cazul unor eventuale încălcări ale legislației.

Atribuirea notelor

În cazul dacă acționarul este o entitate financiară internațională, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă acționarul este o persoană fizică sau juridică autohtonă, el este notat cu 1 punct.

În cazul dacă acționarul este o persoană fizică sau juridică străină, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Informația privind amplasarea acționarului este preluată din raportul publicat de bănci cu privire la acționari (anexa nr. 6 la Regulamentul cu privire la dezvăluirea de către bănci a informației eferente activității lor). Informația dacă acționarul reprezintă o entitate financiară internațională este verificată pe pagina web a acționarului respectiv.

Criteriul 3: Tipul jurisdicției de origine a acționarului

Esența

Acest criteriu stabilește dacă jurisdicția de origine a acționarului face parte din grupul de țări ce fac parte din Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică, implementează standardele internaționale de transparență sau sunt din jurisdicțiile care nu implementează standardele internaționale de transparență. Statele membre OCDE sunt caracterizate printr-un nivel înalt de transparență și reglementare a vieții economice, ceea ce denotă, de regulă, un grad sporit de transparență și calitate a acționarilor. Jurisdicțiile care nu implementează standardele internaționale de transparență sunt deseori utilizate pentru efectuarea fraudelor, disimularea beneficiarilor reali și spălarea banilor.

Atribuirea notelor

În cazul dacă țara de reședință a acționarului este membru al OCDE, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă țara de reședință a acționarului este o altă țară, care implementează standardele internaționale de transparență, el este notat cu 1 punct.

În cazul dacă țara de reședință a acționarului nu implementează standardele internaționale de transparență, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Informația privind jurisdicțiile care nu implementează standardele internaționale de transparență este preluată de la Banca Națională a Moldovei.

Criteriul 4: Specificul activității și competențele profesionale

Esența

Acest criteriu stabilește domeniul de activitate al acționarului - persoană juridică și competențele profesionale ale acționarului – persoană fizică. Astfel, persoanele juridice care fac parte din entități financiare internaționale, la fel ca și persoanele care au activat anterior în domeniul financiar-bancar, vor avea o implicare mai calitativă în administrarea băncii, cunosc exigențele legislației privind transparența în domeniul bancar și se conformează mai ușor lor. Poziția intermediară o ocupă persoanele care au desfășurat activități în economia reală, ceea ce presupune cunoștințe economice generale și mai puțin a specificului bancar. Persoanele care activează în alte domenii sau despre care nu sunt cunoscute informații constituie a treia categorie de acționari. Totodată, legătura acestui criteriu cu nivelul de transparență este prezentată de faptul că desfășurarea unei activități economice în sectorul real implică și o creștere a nivelului de transparență.

Atribuirea notelor

În cazul dacă acționarul este o entitate financiară internațională, are experiență anterioară de activitate în domeniul financiar-bancar, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă acționarul este o persoană juridică cu orice profil de activitate comercială sau o persoană fizică care a desfășurat activități în sectorul real al economiei, el este notat cu 1 punct.

În cazul dacă acționarul a desfășurat alte activități sau informația despre el nu este cunoscută, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Informația despre activitatea acționarilor este preluată de pe site-urile lor, din paginile personale de pe rețelele de socializare profesionale și din surse publice.

Criteriul 5: Durata deținerii acțiunilor

Esența

Acest criteriu stabilește durata deținerii acțiunilor de către acționarul respectiv. Durata deținerii acțiunilor permite filtrarea acționarilor care procură acțiunile băncilor în vederea obținerii unor profituri rapide și stabilirea acelor pentru care investiția în bancă este una de durată și perspectivă. Acționarii care dețin acțiunile de mai mult de 10 ani sunt considerați având un nivel mai mare de motivare pentru a susține dezvoltarea băncii, și intențiilor lor sunt verificate de timp. Acționarii care dețin acțiunile mai mult de 5 ani vor fi incluși în a doua categorie de acționari și acționarii care dețin acțiunile mai puțin de 5 ani vor fi incluși în a treia categorie de acționari.

Atribuirea notelor

În cazul dacă acționarul este fondator al băncii sau deține acțiunile de mai mult de 10 ani, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă acționarul deține acțiunile mai mult de 5 ani dar mai puțin de 10 ani, el este notat cu 1 punct.

În cazul dacă acționarul deține acțiunile mai puțin de 5 ani sau informația despre durata deținerii acțiunilor nu este cunoscută și nu poate fi dedusă din rapoartele băncii, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Informația despre durata deținerii de către acționari a acțiunilor este preluată din istoricul rapoartelor publicate de către bancă. Informația despre fondatori este preluată din sursele publice disponibile.

Criteriul 6: Accesibilitatea informației despre acționari în alte surse

Esența

Acest criteriu reflectă nivelul general al informației disponibile public despre acționar, fiind un indicator al transparenței acestuia și a activităților lui. Drept informație relevantă pentru acest criteriu este considerată informația despre activitatea acționarului, istoricul acestuia, domeniile de activitate, competențele lui, etc. Astfel, este distinsă informația dezvăluită direct de către acționar, pe site-ul său sau pe profilul său personal în rețelele sociale profesionale, informația indirectă despre acționar, dezvăluită din surse indirecte (interviuri, articole, referințe în alte materiale).

Atribuirea notelor

În cazul dacă informația este dezvăluită de acționar, pe site-ul propriu sau pe profilul său în rețelele sociale profesionale, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă informația despre acționar poate fi găsit în surse indirecte, el este notat cu 1 punct.

În cazul dacă nu pot fi găsite informații relevante despre acționar, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Informația despre acționari este preluată din surse publice.

Criteriul 7: Expunerea politică

Esența

Acest criteriu reflectă gradul de expunere politică a acționarului băncii. Expunerea politică este determinată în conformitate cu metodologia FATF din 2013, care prevede că o persoană expusă politic este o persoană care deține sau a deținut o funcție înaltă în stat, ca de exemplu șef al statului sau al guvernului, deputați sau membri ai guvernului, înalți funcționari în domeniul judiciar sau militar, șefi ai companiilor de Stat și membri importanți ai partidelor politice, și persoanele afiliate lor (<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/methodology/FATF%20Methodology%2022%20Feb%202013.pdf>). Practicile internaționale la care a aderat și Moldova, consideră persoanele expuse politic ca fiind supuse unor riscuri sporite de corupție, trafic de influență și presiuni de natură politică.

Atribuirea notelor

În cazul dacă acționarul nu este o persoană expusă politic, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă acționarul este o persoană expusă politic, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Informația despre expunerea politică a acționarilor este preluată din surse publice.

Criteriul 8: Dezvăluirea de către bancă a informației adiționale despre acționar

Esența

Acest criteriu indică dacă în informațiile dezvăluite de către bancă sunt prezente informații suplimentare relevante despre acționar (cv, o scurtă descriere a activității acestuia, etc.). Prezența informațiilor respective crește cu mult gradul de transparență al acționarului respectiv.

Atribuirea notelor

În cazul dacă banca dezvăluie informații relevante cu privire la acționar, el este notat cu 2 puncte.

În cazul dacă banca nu dezvăluie informații relevante cu privire la acționar, el este notat cu 0 puncte.

Sursele de informație

Drept sursă de informații pentru criteriul respectiv sunt folosite paginile web ale băncilor.

Coeficientul de ajustare

Coeficientul de ajustare se aplică scorului total al băncii, obținut după însumarea scorurilor individuale ale acționarilor. Coeficientul de ajustare se referă la unele aspecte ale dezvăluirii informației de către bancă pe ansamblu, și nu se referă la acționari individuali.

Valoarea coeficientului de ajustare se stabilește după cum urmează:

În cazul dacă în informația dezvăluită de către bancă sunt depistate greșeli sau omisiuni care îngreunează găsirea acționarului sau a informației despre acesta, coeficientul de ajustare va fi egal cu 0,75.

În cazul în care banca nu a dezvăluit informația prevăzută de legislație cu privire la acționari, coeficientul de ajustare va fi egal cu 0.

În restul cazurilor, coeficientul de ajustare este egal cu 1.

Sursele informațiilor utilizate

Lista acționarilor supuși analizei conform prezentei metodologii este preluată din Informația privind acționarii și/sau grupurile care acționează concertat și care dețin cote substanțiale în capitalul social al băncii și referitor la beneficiarii efectivi (anexa 6 la Regulamentul cu privire la dezvăluirea de către băncile din Republica Moldova a informației aferente activității lor). În cazul prezenței mai multor informații despre acționari, este preluată cea mai recentă.

Căutarea informației despre acționari în alte surse este efectuată pe internet, cu utilizarea motorului de căutare „google”. Căutarea informației pe paginile web ale băncilor este efectuată cu utilizarea mecanismelor de căutare ale paginilor respective și cu utilizarea motorului de căutare „google” cu ajutorul operatorului „site:”. Căutarea numelor acționarilor este efectuată în conformitate cu ortografierea lor indicată în rapoartele băncii.

Drept rețea de socializare profesionistă a fost utilizată rețeaua „linkedin.com”.

Ratingul transparenței acționarilor băncilor la situația din iulie 2016

În baza metodologiei de calculare a Ratingului transparenței acționarilor băncilor, elaborat de Expert-Grup, a fost calculat ratingul la situația din iulie 2016.

Scopul elaborării ratingului este stabilirea gradului de transparență a acționarilor băncilor din Moldova. Ținând cont de ultimele evenimente care au avut loc pe segmentul financiar-bancar de la noi, cunoașterea și aprecierea acționarilor băncilor a devenit un punct de interes comun pentru instituțiile publice din țară, partenerii de dezvoltare și publicul larg de la noi.

La stabilirea gradului de transparență al acționarilor unei bănci, Ratingul presupune analiza unui șir de criterii pentru fiecare din acționarii băncilor. Printre aceste criterii, menționăm tipul acționarului, jurisdicția de reședință a lui, specificul activității lui, prezența informațiilor relevante despre el pe site-ul băncii și în alte surse de acces public, durata deținerii acțiunilor și expunerea politică a acestora. De asemenea, în cazurile dacă acționarii au dobândit acțiunile cu încălcarea normelor legale, acțiunile sunt deținute prin intermediul persoanelor interpușe sau asupra loc au fost aplicate măsuri de blocare/limitare a dreptului de vot din partea BNM, ei nu sunt luați în calcul la stabilirea ratingului băncii respective.

Mai multe detalii despre criteriile utilizate la elaborarea ratingului și modul de calculare a lui puteți găsi în Metodologia calculării ratingului transparenței acționarilor băncilor.

În urma aplicării metodologiei menționate, a fost obținută următoarea structură a ratingului (în cadrul fiecărui nivel al ratingului băncile sunt ordonate alfabetic):

Valoarea ratingului	Scara	Interpretarea
BCR Chișinău S.A.; „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” S.A. „MOBIASBANCA - Groupe Societe Generale” S.A. „ProCredit Bank” S.A.	★★★★★	Transparență foarte înaltă, despre marea majoritate a acționarilor există volume mari de informații publice care confirmă calitatea și valoarea lor pentru bancă.
„COMERTBANK” S.A. „EuroCreditBank” S.A. „FinComBank” S.A. „MOLDOVA - AGROINDBANK” S.A.	★★★★	Nivel înalt de transparență, există un volum semnificativ de informație despre majoritatea acționarilor băncii.
„ENERGBANK” S.A. „Moldindconbank” S.A. „VICTORIABANK” S.A.	★★★	Nivel mediu de transparență, despre unii acționari există puțină informație publică sau ei nimeresc în unele grupuri de risc.
	★★	Nivel scăzut de transparență, o cotă semnificativă de acțiuni este deținută de persoane despre care există puține informații

		sau care intră în categoriile de risc, sau banca a comis erori în informația dezvăluită.
	★	Nivel foarte scăzut de transparență, marea majoritate a acțiunilor sunt deținute de persoane despre care nu există informație sau care intră în categoriile de risc, sau banca nu a dezvăluit informația despre acționari în conformitate cu prevederile legislației sau a comis erori în informația dezvăluită.

Menționăm că o parte importantă din criteriile care definesc transparența acționarilor nu poate fi controlată de către băncile comerciale, fiind imposibilă influențarea directă a lor de către bancă. Din acest motiv, rezultatele obținute în urma aplicării acestei metodologii se referă strict la structura acționarilor și la transparența acționarilor, și nu urmează a fi aplicate propriu-zis băncilor. Totodată evaluarea dată reprezintă opinia autorilor, iar ratingul poate fi privit ca o percepție asupra acționariatului unei bănci în baza informațiilor publice.

De asemenea, Ratingul nu reflectă nivelul de solvabilitate a instituțiilor bancare și nici indicatorii de rentabilitate și profitabilitate, respectiv nu este un indicator pentru adoptarea deciziilor de plasare a economiilor sau atragere a finanțărilor.